

ฐานข้อมูลการส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม
จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

เทศบาลตำบลศรีสองรัก ตำบลด่านซ้าย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย

ฐานข้อมูลการส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและจารีตประเพณี
เทศบาลตำบลศรีสองรัก ตำบลด่านซ้าย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย

ขอบเขต ข้อมูล	รายละเอียด
สถานที่ตั้ง	ตำบลด่านซ้าย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย คำขวัญ ดินแดนแห่งสี่จางและไมตรี ประเพณีผีตาโชน ตราสัญลักษณ์ของเทศบาลตำบลศรีสองรัก สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ - พระธาตุศรีสองรัก ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลด่านซ้ายและบางส่วนอยู่ในเขตเทศบาลตำบลศรีสองรักห่างจากอาคารสำนักงานเทศบาลตำบลศรีสองรักประมาณ ๕๐๐ เมตร แต่ละปีมีการจัดงานนมัสการพระธาตุศรีสองรัก ขึ้นในระหว่างวันขึ้น ๑๒-๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ของทุกปี - โบสถ์วัดป่าเนรมิตวิปัสสนา เป็นสถาปัตยกรรมที่มีความวิจิตรตระการตา ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๔ บ้านห้วยนาญ ตำบลด่านซ้าย ระยะทางห่างจากเทศบาลตำบลศรีสองรัก ประมาณ ๘๐๐ เมตร - น้ำตกแก่งสองคอน ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๔ บ้านห้วยนาญ ตำบลด่านซ้ายเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีความสวยงามมาก ระยะทางห่างจากเทศบาล ประมาณ ๕ กิโลเมตร - งานประเพณีบุญหลวงการละเล่นผีตาโชน ซึ่งเป็นงานประเพณีท้องถิ่นที่ถือเป็นเอกลักษณ์ของชาวอำเภอด่านซ้าย จัดขึ้นระหว่าง เดือน ๗ หรือเดือน ๘ ของทุกปี สินค้า OTOP และสินค้าขึ้นชื่อ ๑. หน้ากากผีตาโชน ๒. น้ำผักสะทอน ๓. แก้วดำ ๔. ดองผักเขียน ๕. ดองผักแป้น ๖. ดองหนิง ๗. ข้าวแต่นางเล็ด ๘. เห็ดป่าตามฤดูกาล

ขอบเขต ข้อมูล	รายละเอียด					
ประชากร	ตำบลด่านซ้าย แบ่งเขตปกครองออกเป็นหมู่บ้านจำนวน ๑๔ หมู่บ้าน ๔,๙๔๖ ครัวเรือน					
	หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ประชากร(ชาย)	ประชากร(หญิง)	รวม ประชากร	จำนวน ครัวเรือน
	๒	บ้านเหนือ	๒๖	๒๓	๔๙	๔๗
	๓	บ้านเดิน	๔๗๗	๕๐๒	๙๗๙	๖๑๖
	๔	บ้านนาหว่า	๒๔๘	๒๓๒	๔๘๐	๒๓๑
	๕	บ้านก้างปลา	๑๓๓	๑๒๙	๒๖๒	๘๘
	๖	บ้านน้ำพุ	๒๔๙	๒๐๒	๔๕๑	๑๘๓
	๗	บ้านนามแห่ง	๓๐๓	๒๙๒	๕๙๕	๒๐๑
	๘	บ้านหนองฟ้าแลบ	๒๓๘	๒๗๓	๕๑๑	๑๙๑
	๙	บ้านนาเวียง	๙๙	๙๘	๑๙๗	๑๒๐
	๑๐	บ้านนาสี่เทียน	๑๔๘	๑๕๐	๒๙๘	๑๑๖
	๑๑	บ้านนาท่อม	๑๘๗	๑๘๓	๓๗๐	๑๓๒
	๑๒	บ้านนาเวียงใหญ่	๑๐๙	๑๒๒	๒๓๑	๘๙
	๑๓	บ้านห้วยอ้อย	๙๗	๘๔	๑๘๑	๕๓
	๑๔	บ้านห้วยนาอูง	๗๓	๓๙	๑๑๒	๙๐
	๑๕	บ้านศาลาน้อย	๑๑๖	๑๑๔	๒๓๐	๗๘
	รวม		๑,๗๕๔	๒,๕๐๓	๒,๔๔๓	๔,๙๔๖
ศาสนา	ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลศรีสองรักนับถือศาสนาพุทธ มีวัด/สำนักสงฆ์ จำนวน ๑๓ แห่ง ดังนี้ ๑. สำนักสงฆ์ป่าไผ่บ้านเดิน หมู่ที่ ๓ ๒. วัดสว่างโพนลานบ้านนาหว่า หมู่ที่ ๔ ๓. สำนักสงฆ์ศรีมงคล หมู่ที่ ๕ ๔. สำนักสงฆ์ป่าบ้านก้างปลา หมู่ที่ ๕ ๕. สำนักสงฆ์บ้านน้ำพุ หมู่ที่ ๖ ๖. วัดศรีสะอาด หมู่ที่ ๗ ๗. วัดเฉลิมบำรุงราษฎร์สามัคคี หมู่ที่ ๘ ๘. สำนักสงฆ์บ้านนาอ้อ หมู่ที่ ๙ ๙. วัดโพธิ์ศรี หมู่ที่ ๑๒ ๑๐. วัดป่าเขาแก้ว หมู่ที่ ๑๐,๑๓ ๑๑. สำนักสงฆ์ป่าช้านาสี่เทียน หมู่ที่ ๑๐ ๑๒. วัดเนรมิตวิปัสสนา หมู่ที่ ๑๔ ๑๓. วัดป่าศาลาน้อย หมู่ที่ ๑๕					

ขอบเขต ข้อมูล	รายละเอียด
	๑. สำนักสงฆ์ป่าไผ่บ้านเดิน ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ บ้านเดิน พระภิกษุจำนวน รูป สามเณรจำนวน รูป เจ้าอาวาส สร้างเมื่อปี
	๒. วัดสว่างโพนลาน ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ บ้านนาหว่า พระภิกษุจำนวน รูป สามเณรจำนวน รูป เจ้าอาวาส สร้างเมื่อปี
	๓. สำนักสงฆ์ศรีมงคล ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ บ้านก้างปลา พระภิกษุจำนวน รูป สามเณรจำนวน รูป เจ้าอาวาส สร้างเมื่อปี
	๔. สำนักสงฆ์ป่าบ้านก้างปลา ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ บ้านก้างปลา พระภิกษุจำนวน รูป สามเณรจำนวน รูป เจ้าอาวาส สร้างเมื่อปี
	๕. วัดป่าบ้านน้ำพุ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ บ้านน้ำพุ พระภิกษุจำนวน รูป สามเณรจำนวน รูป เจ้าอาวาส สร้างเมื่อปี
	๖. วัดศรีสะอาด ตั้งอยู่หมู่ที่ ๗ บ้านหนามแท่ง พระภิกษุจำนวน รูป สามเณรจำนวน รูป เจ้าอาวาส สร้างเมื่อปี

ขอบเขต ข้อมูล	รายละเอียด
	๗. วัดเฉลิมบำรุงราษฎร์สามัคคี ตั้งอยู่หมู่ที่ ๘ บ้านหนองฟ้าแลบ พระภิกษุจำนวน รูป สามเณรจำนวน รูป เจ้าอาวาส สร้างเมื่อปี
	๘. สำนักสงฆ์บ้านนาอ้อ หมู่ที่ ๙ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๙ บ้านนาเวียง พระภิกษุจำนวน รูป สามเณรจำนวน รูป เจ้าอาวาส สร้างเมื่อปี
	๙. วัดโพธิ์ศรี ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๒ บ้านนาเวียงใหญ่ พระภิกษุจำนวน รูป สามเณรจำนวน รูป เจ้าอาวาส สร้างเมื่อปี
	๑๐. วัดป่าเขาแก้ว หมู่ที่ ๑ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๓ พระภิกษุจำนวน รูป สามเณรจำนวน รูป เจ้าอาวาส สร้างเมื่อปี
	๑๑. สำนักสงฆ์ป่าซ่านาสีเทียน ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๐ บ้านนาสีเทียน พระภิกษุจำนวน รูป สามเณรจำนวน รูป เจ้าอาวาส สร้างเมื่อปี
	๑๒. วัดเนรมิตวิปัสสนา ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๔ บ้านห้วยนาญ พระภิกษุจำนวน รูป สามเณรจำนวน รูป เจ้าอาวาส สร้างเมื่อปี

ขอบเขต ข้อมูล	รายละเอียด					
	๑๓. วัดป่าศาลาน้อย ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๕ บ้านศาลาน้อย พระภิกษุจำนวน รูป สามเณรจำนวน รูป เจ้าอาวาส สร้างเมื่อปี					
	วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญ ๑. เดือน หก งานนมัสการองค์พระธาตุศรีสองรัก ๒. เดือน เจ็ด งานประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน ๓. เดือน เก้า งานทำบุญข้าวประดับดิน ๔. เดือน สิบ งานทำบุญข้าวสาก ๕. เดือน สิบเอ็ด งานทำบุญออกพรรษา ๖. เดือน สิบสอง งานทำบุญทอดกฐินและทอดผ้าป่า					
ภูมิ ปัญญา ท้องถิ่น	ลำดับ ที่	ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น	ชื่อปราชญ์ชาวบ้าน	ชื่อหมู่บ้าน	ตำบล	ประเภทภูมิปัญญา
	๑	ผู้นำทางวัฒนธรรมและ จิตวิญญาณ	เจ้าแม่นางเทียม ประกายมาศ เชื้อบุญมี	เหนือ	ด่านซ้าย	ด้านความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม
	๒	ผู้นำทางวัฒนธรรมและ จิตวิญญาณ	เจ้าพ่อกวน ดร. ถาวร เชื้อบุญมี	เด่น	ด่านซ้าย	ด้านความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม
	๓	การจักสาน	นายเมิน เชื้อบุญมี	ก้างปลา	ด่านซ้าย	ด้านหัตถกรรม
	๔	การทำไข่เค็ม	นาง ธาตุติ เนตรศรีโชติ	นาเวียง	ด่านซ้าย	ด้านอาหารและผัก พื้นบ้าน
	๕	หมอปราหมณ์	นายเกษ สุทธิ	นาสีเทียน	ด่านซ้าย	ด้านความเชื่อศาสนา และวัฒนธรรม
	๖	หมอปราหมณ์	นายเกษ สุทธิ	นาสีเทียน	ด่านซ้าย	ด้านความเชื่อศาสนา และวัฒนธรรม
	๗	กั้งหันวิดน้ำ	นายวิรัช สุวรรณเกิด	นาเวียงใหญ่	ด่านซ้าย	ด้านการดำรงชีวิตตาม สภาพแวดล้อมตาม ธรรมชาติ
	๘	การทำผีตาโขนใหญ่	นางประจวบ หมิ่นสม	หัวนาญ	ด่านซ้าย	ด้านความเชื่อ ศาสนา วัฒนธรรม
	๙	การจักสาน	นายชวยทอง บุญธรรม	นาสีเทียน	ด่านซ้าย	ด้านหัตถกรรม
	๑๐	การจักสาน	นายสมยศ ศรีพรหม	หนามแท่ง	ด่านซ้าย	ด้านหัตถกรรม
	๑๑	การจักสาน	นายเมิน เชื้อบุญมี	บ้านก้างปลา	ด่านซ้าย	ด้านหัตถกรรม
	๑๒	กั้งหันวิดน้ำ/พัดน้ำ	นายสุวัฒน์ พรหม รักษา	นาเวียงใหญ่	ด่านซ้าย	การดำรงชีวิตตาม สภาพแวดล้อมตาม ธรรมชาติ
	๑๓	การทำต้นผึ้ง	นายจำรัส อรรถสุรย์	นาเวียง	ด่านซ้าย	การประดิษฐ์กรรม

ลำดับ ที่	ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น	ชื่อปราชญ์ชาวบ้าน	ชื่อหมู่บ้าน	ตำบล	ประเภทภูมิปัญญา
๑๔	การทำเกษตรผสมผสาน	นายเอกวิทย์ สายแก้วเท่	น้ำพุ	ด่านซ้าย	ด้านเกษตรกรรม
๑๕	การใช้สมุนไพร รักษาโรค	นายนิกร มิ่งแก้ว	หนองฟ้าแลบ	ด่านซ้าย	ด้านการแพทย์ไทย
๑๖	การทำเมี่ยงค้ำน้ำผักสะ ทอน	นางคำพัน อ่อนอุทัย	บ้านห้วยนาญ	ด่านซ้าย	ด้านอาหารและผัก พื้นบ้าน
๑๗	การทำน้ำผักสะทอน	นางคำหมุ่น มิ่งแก้ว	หนองฟ้าแลบ	ด่านซ้าย	ด้านอาหารและผัก พื้นบ้าน
๑๘	การทำเกษตรผสมผสาน	นายเอกวิทย์ สายแก้วเท่	น้ำพุ	ด่านซ้าย	ด้านการแพทย์ไทย